

Đồi Tức Dụp (Thất Sơn) điểm hẹn về nguồn và cảm hứng văn học nghệ thuật

Đồi Tức Dụp, như một hòn non bộ khổng lồ, được thiên nhiên tạo dựng toàn bằng đá gộp, hang động liên hoàn... cao 216 mét, chu vi hình cánh cung dài hơn 3 km- như một cái đuôi của Núi Cô Tô về phía Tây, thuộc xã An Tức, giáp Ô Lâm huyện Tri Tôn, nằm trong quần thể Thất Sơn và đặc biệt nhất trong hơn 40 đồi, núi lớn nhỏ vùng “ Thất Sơn huyền bí” ở An Giang.

Tên Tức Dụp - tam sao, thất truyền từ Tức Chụp, Tức Chóp... tiếng Khmer, nghĩa là” nước đêm”, vì Đồi nhiều hang, khe suối chảy ngày đêm không dứt, xưa-người dân hay vào lấy nước ban đêm nên đã đặt là Tức Chụp... Đồi được tạo dựng bởi vô số khối đá lớn nhỏ, chất chồng lên nhau... nên có nhiều khe, hang đá gộp lớn nhỏ và nối liên hoàn trong lòng đá sâu. Tạo nên một quần thể hang động rất thuận lợi về địa hình, địa vật cho việc ăn ở, cư ngụ, đóng quân để chiến đấu, phòng thủ, dưỡng binh... trong thời kỳ chiến tranh. Do đó, suốt từ những năm kháng Pháp, rồi đánh Mỹ, huyện Tri Tôn và tỉnh An Giang chọn nơi đây làm căn cứ cho Tỉnh ủy, Huyện ủy, Huyện đội, các cơ quan dân chính Đảng và cũng là nơi dừng chân của các đơn vị Miền, Trung ương trên đường di chuyển từ Campuchia về miền Nam và ngược lại. Diễn hình như Hội trường C.6, hang Phụ nữ, hang Tuyên huấn, hang Quân y, hang Chau Kem, cơ quan Thông tin, Mặt trận, văn phòng Huyện ủy, huyện đội.v.v... Những năm chiến tranh ác liệt, toàn bộ các lực lượng Huyện Tri Tôn, nhất là huyện đội tập kết vào căn cứ này, nhằm bám trụ và tấn công địch ở căn cứ huyện lỵ... hay móc ráp cơ sở, vận động nhân dân biểu tình, chống đối Mỹ, ngụy... liên lạc cơ sở làm hậu phương, cung cấp lương thực, thuốc men vừa củng cố lực lượng...Địch đã dùng hàng ngàn tấn bom dội vào Tức Dụp suốt hơn mười năm từ 1960 đến ngày giải phóng 1975, bằng mọi giá để chiếm Tức Dụp, chúng sử dụng tất cả chiến tranh hiện đại như máy bay các loại, kể cả B 52, xe tăng, thiết giáp, pháo hạng nặng... lực lượng Mỹ, Ngụy và chư hầu...gấp trăm lần lực lượng ta. Đặc biệt nhất là cao điểm 128 ngày đêm (từ 18/11/1968 – 25/03/1969) chúng tập trung tấn công ta với quyết tâm chiếm lĩnh trận địa , với lực lượng trên 18.000 quân các loại cùng tất cả phương tiện, vũ khí mới tối tân nhất... Nhưng với lòng dũng cảm, mưu trí, được nhân dân che chở đùm bọc, ta đã đánh bại mưu đồ của chúng. Với những chiến công oanh liệt đó quân và dân Tri Tôn đã được Chính phủ trao tặng 8 chữ vàng “ **Kiên cường, bất khuất, giữ vững Núi Tô** “. Và, ngày 01/04/1985 Bộ VHTT quyết định công nhận Tức Dụp là khu di tích lịch sử cách mạng cấp Quốc gia.

Từ năm 1994 đến nay, khu di tích được Tỉnh ủy, UBND tỉnh đầu tư trùng tu, tôn tạo, và xây dựng thành khu du lịch Lịch sử – văn hóa gắn với truyền thống lịch sử để phục vụ nhu cầu tham quan du lịch , sinh hoạt về nguồn hay nghỉ mát, của khách trong ngoài tỉnh và người nước ngoài. Đến đây, ngoài việc tham quan, tìm hiểu về lịch sử của ngọn đồi huyền thoại, vào các hang động nơi sống và chiến đấu của chiến sĩ giải phóng quân năm xưa... Du khách còn được tận hưởng không khí trong lành của vùng núi trên đồng bằng và trên từng mỏm đá cao nhìn ra toàn cảnh vẻ đẹp đồng xanh bát ngát như một bức tranh quê.

Có thể nói Tức Dụp không những là một địa danh du lịch hấp dẫn mà còn là nguồn cảm hứng trong sáng tác nghệ thuật của những nhà văn nghệ sỹ khi đã đến vùng đất anh hùng này.

Trần Bất Gặp

Tháng 3/2006